

Stephan Raabe
Piotr Womela
(wyd.)

Pakt Hitler–Stalin i wybuch II Wojny Światowej

z tekstami:

Jana Rydla
Richarda von Weizsäckera
Horsta Moellera
Stefana Troebsta

Publikacja Fundacji Konrada Adenauera w Polsce

Konrad
Adenauer
Stiftung

Warszawa, 2009

1318
Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej
Haus der Deutsch-Polnischen
Zusammenarbeit

PL - 45-068 Opole, ul. 1-go Maja 13/2

Wstęp

Stephan Raabe

Pamięć nas wyzwoli

strona 5

Uwagi wstępne

Dr hab. Jan Rydel

Miejsce 1. września w pamięci zbiorowej

strona 7

Referaty

Dr Richard von Weizsäcker

„Szczera pamięć jest najważniejszym kluczem do przyszłości“

strona 12

Prof. dr hab. Horst Möller

Destabilizacja międzynarodowa

i rozpętanie drugiej wojny światowej przez Hitlera.

strona 14

Prof. dr hab. Stefan Troebst

Pakt Ribbentrop – Mołotow – częścią europejskiej pamięci.

strona 31

Dokumentacja

Świętowanie rocznicy 1989 roku oznacza również pamięć o 1939!

Oświadczenie w związku z 70-leciem

paktu hitlerowsko-stalinowskiego.

strona 41

Współpracując dla przyszłości zachować pamięć o przeszłości.

Oświadczenie młodych ekspertów z Polski i Niemiec

z okazji 70 rocznicy wybuch II wojny światowej

strona 47

Stephan Raabe

Bitwa o pamięć.

Aspekty aktualnej dyskusji z Rosją i w Rosji

strona 54

Autorzy

strona 61

**Stephan Raabe
Piotr Womela
(Hrsg.)**

Der Hitler-Stalin-Pakt und der Beginn des Zweiten Weltkrieges

mit Beiträgen u.a. von:

**Jan Rydel
Richard von Weizsäcker
Horst Möller
Stefan Troebst**

**Eine Veröffentlichung
der Konrad-Adenauer-Stiftung in Polen**

**Konrad
Adenauer
Stiftung**

Warszawa, 2009

Inhalt

Vorwort

Stephan Raabe

Die Erinnerung macht uns frei

Seite 5

Einführung

Prof. Dr. Jan Rydel

Der 1. September als ein Fokus der Erinnerung

Seite 7

Vorträge

Dr. Richard von Weizsäcker

„Aufrichtige Erinnerung ist der Schlüssel zur Zukunft“

Seite 13

Prof. Dr. Horst Möller

**Internationale Instabilität und die Entfesselung
des Zweiten Weltkrieges durch Hitler mit der Hilfe Stalins**

Seite 15

Prof. Dr. Stefan Troebst

Der Hitler-Stalin Pakt

– ein Moment europäischer Erinnerung?

Seite 31

Dokumentation

Das Jahr 1989 feiern, heißt auch, sich an 1939 zu erinnern!

Eine Erklärung zum 70. Jahrestag

des Hitler-Stalin-Pakts am 23. August 2009

Seite 40

Zukunftsorientierte Zusammenarbeit im Wissen um die Vergangenheit

Stellungnahme junger Experten aus Deutschland und Polen
zum 70. Jahrestag des Beginns des Zweiten Weltkrieges

Seite 44

Stephan Raabe

Der Kampf um die Erinnerung

Aspekte der aktuellen Diskussion mit und in Russland

Seite 51

Autoren und Herausgeber

Seite 59